

POSUDEK na bakalářskou práci

Jméno a příjmení autorky bakalářské práce: Markéta Zabloudilová

Název předložené bakalářské práce: *Formy kyberšikany a její výskyt na středních školách v okrese Lounsko*

Oponent práce: doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

Praha, 1. září 2022

Markéta Zabloudilová zvolila za téma své práce fenomén kyberšikany na středních školách. Praktickým důvodem pro volbu tématu bylo zjevně uplatnění získaných poznatků v pedagogické praxi. V úvodu věnuje pozornost poměrně nedostatečné české literatuře a dalším zdrojům, které se k danému fenoménu vyjadřují po odborné stránce. Rozvržení práce na teoretickou a praktickou část, rozčlenění práce i formulované hypotézy v úvodu naznačují, že si je jasně vědoma, čeho chce a jakými prostředky dosáhnout.

Teoretická část obsahuje šest kapitol, ve kterých definuje pojmovou strukturu, ukazuje, jakým způsobem lze kyberšikanu odhalit, typologizuje její formy i aktéry a charakterizuje související principy etiky a pravidla prevence.

Hlavní nedostatek teoretické části spatřuji v poznámkovém aparátu. Řada kapitol nebo podkapitol je v podstatě bez odkazů na literaturu, ze které bylo čerpáno, a pokud je uveden odkaz na literaturu, často chybí odkaz na konkrétní stranu. Myslím, že je celkem lhostejné, jakým způsobem se odborný text cituje, naprosto zásadní je ovšem dohledatelnost původního zdroje, a to jak pro posouzení originality textu kvalifikační práce a její odborné úrovně, tak i pro další badatele, kteří by chtěli na téma práce navázat a rozvíjet jej. Na internetu lze dohledat hned několik prací s podobným tématem, s podobnými rozděleními a typologizacemi, jež čerpají z literatury, kterou autorka práce ve svém seznamu neuvádí.

Také bych nesouhlasil s některými tezemi, které se v práci tu a tam vyskytují, například, že „agrese každým dnem sílí“. Líbí se mi výzkum německého neurologa M. Spitzera, který v knize *Digitální demence* dochází k závěru, že současný člověk je vůči agresi spíše otupělý – například pod vlivem (agresivních) počítačových her mají zejména mladiství hráči pomalejší reakce nebo naopak skoro nereagují na agresi, která se odehrává v jejich okolí. Spíš bych řekl, že agrese nabývá nových podob,

například právě podobu kyberšikany. Agrese náleží nedílně k lidskému bytí a je pouze otázka, jaké společnost vytvoří mechanismy pro její usměrňování.

Také bych rád uvedl, že v kyberprostoru vše rychle zastarává, proto i literatura, která je tomuto tématu věnovaná, často přináší mrtvá data. Určitě se nedá říct, že by dnes k nejznámějším sociálním sítím patřil MySpace, to bych tam spíše zařadil TikTok, nebo bych mezi programy instant messaging neuváděl ICQ, ale raději WhatsApp. Stejně tak jsou na ústupu blogy, respektive jsou nahrazeny sociálními sítěmi, které jsou zdarma, lze je lépe a jednodušeji založit, zrušit, monetizovat, také na nich lze získat větší návštěvnost, protože jsou v nich lidé aktivní a orientují se v jejich ovládní. Literatura napsaná před rokem 2018 také nereaguje na pravidla GDPR, která výrazně změnila možnosti vyhledávání informací o druhých lidech na internetu, umístování fotografií druhých osob na web apod. Tím se také výrazně změnilo i vnímání netikety. Zabloudilová tuto změnu potvrzuje i svým výzkumem, když v závěru práce poznamenává, že „nejvíce morálně závadnou formou (pro její respondenty) je sdílení fotek a konverzací bez souhlasu autora“.

Též si myslím, že se Zabloudilová měla zaměřit v literatuře více na zahraniční zdroje. V tomto ohledu je dobré pracovat např. s univerzitní databází ukaz.cuni.cz, kde lze nalézt po zadání hesla cyberbullying v rozmezí let 2018-2022 desítky zajímavých studií.

Sedmá kapitola, ve které Zabloudilová představuje svůj výzkum, čtenáře přesvědčí, že je skutečně schopná provést poměrně rozsáhlé šetření mezi studenty středních škol a získat relevantní data, kterými dokáže vyvrátit některé teze uváděné v odborné literatuře a následně sdílené na internetu. Relativizace hypotéz, že dívky jsou obětí šikany častěji než chlapci či že počet obětí kyberšikany dosahuje 22% studentů středních škol, lze považovat za úspěch práce.

Bakalářská práce Markéty Zabloudilové má některé nedostatky zejména v teoretické části práce, naopak její výzkum přináší řadu zajímavých a originálních poznatků. Domnívám, že by práce mohla být shledána obhajitelnou a ohodnocena známkou – dobře.